

**EVRENSEL HİZMET GELİRLERİNİN TAHSİLİ VE GİDERLERİN YAPILMASINA İLİŞKİN
USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı, evrensel hizmetin sağlanmasına ilişkin gelirlerin tahsili ve giderlerin yapılması ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, evrensel hizmetin yürütülmesini teminen hizmet türlerini, yükümlü işletmecileri, gelir kalemlerini, net maliyeti, ödeme şekli ile bunlara yönelik kıstas ve yöntemler ile bu işlemlerle ilgili uygulama ve denetimleri kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-1/9/2021-31585)

(1) Bu Yönetmelik, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 6 ncı ve 7 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Acil yardım çağrıları hizmetleri : Ulusal ve uluslararası düzenlemelerde kabul görmüş yangın, sağlık, doğal afetler ve güvenlik gibi acil durumlara ilgili olarak bilgilerin itfaiye, polis, sağlık gibi kuruluşlara en hızlı ve en uygun şekilde iletilmesini,
- b) Ana elektronik haberleşme şebekesi: Kamu kullanımına açık telefon hizmetlerinin üzerinden yürütüldüğü, belirli noktalar arasında elektronik haberleşme sağlayan transmisyon alt yapısı ve anahtarlama ekipmanları da dahil olmak üzere iletim sistemleri şebekesini,
- c) Ankesörlü telefon: Para, jeton, kodlanmış kartlar ve benzeri kullanılarak telefon görüşmesi yapılmasına imkan veren özel terminal cihazını,
- ç) Ankesörlü telefon hizmeti: Kamu kullanımına açık, ankesörlü telefon aracılığıyla ana elektronik haberleşme şebekesine ve/veya diğer şebekelere erişim sağlanması suretiyle gerçekleştirilen hizmeti,
- d) **(Değişik:RG-1/9/2021-31585)** Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı,
- e) Basılı veya elektronik ortamda sunulacak telefon rehber hizmeti: İhtiyaç sahiplerinin haberleşme hizmetlerinden en iyi şekilde yararlanmalarını, bilinmeyen numaraların tespitini teminen verilen rehberlik hizmetini,
- f) Bilgi teknolojileri yaygınlığı: Bilgi toplumunun geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla bilgisayar okur yazarlığı da dahil olmak üzere bilgi teknolojilerinin eğitim alanında yaygınlaştırılmasına yönelik hizmetleri,
- g) Elektronik haberleşme: İşaret, sembol, ses, görüntü ve elektrik işaretlerine dönüştürülebilen her türlü verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,
- ğ) **(Değişik:RG-1/9/2021-31585)** Evrensel hizmet: Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde coğrafi konumlarından bağımsız olarak herkes tarafından erişilebilir, önceden belirlenmiş kalitede ve herkesin karşılayabileceği makul bir bedel karşılığında asgari standartlarda sunulacak olan, internet erişimi de dahil elektronik haberleşme hizmetleri ile 5369 sayılı Kanun kapsamında belirlenecek olan diğer hizmetleri,
- h) Evrensel hizmetin net maliyeti: Bir işletmecinin, evrensel hizmet yükümlülüğünün gereklerini yerine getirmek için sağladığı durum ile hiç yükümlü olmasaydı içinde bulunacağı durum arasındaki net maliyet farkını,
- ı) Evrensel hizmet yükümlüsü: Elektronik haberleşme sektöründe görev ve imtiyaz sözleşmeleri ile ruhsat ve genel izin uyarınca 5369 sayılı Kanun kapsamındaki hizmetleri sağlamakla yükümlü kılınan işletmeciyi,
- i) İlgili pazar: Ülkenin tümünde veya bir bölümünde sunulmakta olan belirli bir elektronik haberleşme hizmeti ve onunla yüksek derecede ikame edilebilen diğer elektronik haberleşme hizmetlerinden oluşan pazarı,
- j) **(Değişik:RG-1/9/2021-31585)** İşletmeci: İlgili mevzuatına göre Kurumca veya 5369 sayılı Kanun kapsamına alınmış hizmetler bakımından ilgili diğer mercilerce yetkilendirilmiş olan işletmecileri,
- k) **(Değişik:RG-1/9/2021-31585)** Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
- l) **(Değişik:RG-1/9/2021-31585)** Net satış hasılatı: 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesinde tanımlanan tutarı,
- m) Sabit telefon hizmeti: Elektronik haberleşme şebekesi üzerinden verilen, sabit bir noktadan ses iletimini ihtiva eden hizmetleri,
- n) **(Mülga:RG-1/9/2021-31585)** ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Evrensel Hizmet Gelirlerinin Tahsili, Ödenmemesi ve Ödenek Temini

Evrensel hizmet gelirleri

MADDE 5 – (Değişik:RG-1/9/2021-31585)

(1) Evrensel hizmet gelirleri aşağıdaki kalemlerden oluşur:

- a) Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kurumca yapılan yetkilendirme nedeniyle hesaplarına yatırılan yetkilendirme ücretinin % 2'sini yatırdığı tarihi takip eden ayın sonuna kadar,
  - b) Türk Telekom yıllık net satış hasılatının %1'ini, izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar, Hazine payı ödemekle yükümlü işletmeciler dışındaki işletmeciler yıllık net satış hasılatının %1'ini, izleyen yılın Haziran ayı sonuna kadar ve faaliyetleri gereği Hazine payı ödemekle yükümlü olduğu halde Hazine payı ödemeyi gerektirmeyen hizmetleri de yürüten işletmeciler Hazine payına esas teşkil etmeyen yıllık net satış hasılatının %1'ini, evrensel hizmet katkı payı olarak Kurum hesabına izleyen yılın Haziran ayı sonuna kadar yatırır ve Kurum takip eden ayın sonuna kadar,
  - c) Kurum, Hazine payı ödemekle yükümlü işletmecilerin ödediği payın %10'unu, ödediği ayı izleyen ayın sonuna kadar,
  - ç) Kurum, verdiği idari para cezalarının % 20'sini, tahsil edildiği ayı takip eden ayın sonuna kadar,
  - d) Kurum, her üç ayda bir giderlerinin karşılanmasından sonra kalan miktarın % 20'sini, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği genel bütçeye yapılacak ödemeden önce takip eden ayın onbeşine kadar,
- Bakanlığa bildirir. Bu meblağ aynı süre içinde Bakanlığın Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına aktarılır ve bütçeye "Evrensel hizmet gelirleri" adı altında gelir kaydedilir.

Katkı paylarının ödenmemesi

MADDE 6 –(1) Beşinci maddede belirtilen sürelerde ödenmeyen katkı payları, **(Değişik ibare:RG-1/9/2021-31585)** Kurumun ilgili vergi dairesine yapacağı başvuru üzerine, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Vergi dairelerince yapılan tahsilatlar ertesi ayın sonuna kadar **(Değişik ibare:RG-1/9/2021-31585)** Kurum hesabına aktarılır. Süresinde ödenmeyen katkı paylarına, vade tarihinden ödediği tarihe kadar geçen süre için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı uygulanır.

Ödenek temini

MADDE 7 – (1) İşletmecilerin evrensel hizmet sağlama yükümlülükleri nedeniyle ortaya çıkan evrensel hizmetin net maliyetinin karşılanması ve

5369 sayılı Kanunda belirtilen diğer harcamaları karşılamak için Bakanlık bütçesine her yıl evrensel hizmet gelirleri tahmini kadar ödenek öngörülmüştür. Evrensel hizmetler için ödenek ihtiyacının bu hizmet gelirleri tahmininden fazla olması halinde yeterli ödenek Bakanlık bütçesine konulur. Bu amaçla konulan ödenek münhasıran, 5369 sayılı Kanun ile Bakanlığa verilen görevlerin yerine getirilmesi için kullanılır. **(Ek cümle:RG-1/9/2021-31585)** Gerektiğinde evrensel hizmete ilişkin ödemelerin yapılabilmesini teminen bu amaçla Bakanlık bütçesinde yer alan ödeneklerin yıl içinde Kurum bütçesine aktarılmasına Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Evrensel Hizmet Yükümlüsünün Belirlenmesi ve Sorumlulukları

Evrensel hizmet yükümlüsünün belirlenmesi

MADDE 8 – (1) Bakanlık aşağıdaki hükümler dahilinde evrensel hizmet yükümlüsünü belirler.

- Bakanlık, evrensel hizmetin götürüleceği yerleri, verilmesi gerekli hizmet türlerini tespit eder ve yayımlar.
- Elektronik haberleşme alt yapısından yoksun olan bölgelere götürülecek her bir hizmet için evrensel hizmet yükümlülüğüne talip olan işletmeciler;
  - Hizmetin sunulacağı bölgeye,
  - Bu bölgedeki mevcut ve planlanmış elektronik haberleşme alt yapısına,
  - Vereceği hizmet türlerine,
  - Maliyetlerine,
  - Uygulayacağı fiyatlara,
  - Planlanmış gelirleri ve bunların toplam gelirler içindeki dağılımına,
  - Potansiyel abone sayısına,
  - Hizmet kalitesine,
  - Evrensel hizmete dayalı olarak planladığı iş kapsamı ile ilgili mali ölçütlere ve benzeri hususlara ilişkin bilgi ve belgelerini, Bakanlığa verir.
- Yukarıda belirtilen bilgi ve belgeler dışında, Bakanlık gerekli gördüğü diğer hususlara ilişkin bilgi ve belgeleri de isteyebilir.
- (Değişik:RG-20/04/2007-26499)** Ancak,
  - Bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına ve kullanımına yönelik uygun fiziki ortamın oluşturulması amacıyla yapılacak her türlü araç, gereç, bilgisayar, yazılım ve donanımlar ile ilgili alımlarda,
  - Farklı yayın ortamları ve teknolojisi kullanılarak yapılan sayısal yayıncılığın (DVB-T, DVB-S, DVB-C) karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasını teminen iletim, verici, test cihazları, ölçü aletleri gibi ihtiyaç duyulan diğer teknik teçhizat alımı ve kurulumunda(b) ve (c) bentleri uygulanmaz.
- Bakanlık, evrensel hizmet yükümlüsünü, söz konusu hizmet için talepte bulunan işletmeciler arasından ihale ile belirler. Yükümlülük süresi, bu hizmetin kesintisiz ve evrensel hizmet desteği olmaksızın sürdürülebilmesini teminen amortisman süreleri de göz önünde bulundurularak asgari beş yıl olarak belirlenir.

e) Bakanlık, merkeze uzak ve kırsal bölgelerden oluşan yüksek maliyet alanlarına hizmetin götürülebilmesi için uygun teknoloji seçenekleri ile işletmecilerin ilgili bölge ve/veya pazardaki büyüklüklerini göz önünde bulundurarak ilgili mevzuat hükümleri dahilinde işletmeciler arasından gerektiğinde geçici evrensel hizmet yükümlüsünü belirleyebilir. Bu durumda yükümlü işletmeci maliyetini ispatlamak zorundadır.

f) Bakanlık belirlenen işletmeciye "Evrensel Hizmet Yükümlülük Belgesi" verir.

(2) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** Bakanlık veya Bakanlığın talebi üzerine Kurum evrensel hizmet yükümlüsünü ve yükümlülüklerini işin gerekliliklerine göre doğrudan veya birden fazla işletmeci arasından; evrensel hizmetlerin en düşük bedelle sunulması ya da belirli bir bedel karşılığında evrensel hizmetlerin azami ölçekte sunulması esasına göre belirlemeye, evrensel hizmetin net maliyetini hesaplamaya, evrensel hizmet yükümlülerine yapılacak her türlü ödemeyi yapmaya, gerektiğinde Kurum bütçesinden ödemeye ve bunları denetlemeye yetkilidir. Kurum, evrensel hizmete ilişkin gerçekleştirilecek faaliyetlere yönelik düzenlemeleri belirleyebilir.

(3) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** Evrensel hizmet yükümlüsünün doğrudan belirlendiği hallerde, evrensel hizmet kısımlara bölünerek hizmetin yerine getirilmesi için birden fazla işletmeci de evrensel hizmet yükümlüsü olarak tayin edilebilir. Evrensel hizmet yükümlüsünün doğrudan belirlendiği haller dışında, işin niteliğine göre birden fazla sayıda işletmeci davet edilerek ikinci fıkrada sayılan ve ihtiyaçlara göre belirlenebilecek sair yöntemler çerçevesinde ihale yapılmak suretiyle de evrensel hizmet yükümlüsü belirlenebilir. İhaleyle ilgili izlenecek yöntemle ilişkin hususlar proje dokümanları ve ilgili şartnamelerde belirtilir.

(4) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** Mobil genişbant, eve/binaya kadar fiber (FTTH, FTTB) veya diğer sabit genişbant internet hizmetlerinin bulunmadığı yerlere bu hizmetlerin götürülebilmesi için işletmecinin yetkilendirmesi kapsamında kurmuş olduğu şebekeye dahil edilmek ve altyapı kurulum maliyetleri, net maliyeti aşmayacak şekilde kısmen karşılanmak üzere talip olan işletmeciler arasından evrensel hizmet yükümlüsü veya yükümlülükleri belirlenebilir. Söz konusu altyapılar, işletmecinin yetkilendirme süresi sonunda diğer altyapılarla birlikte Kuruma veya Kurumun göstereceği kuruluş devredilir.

Evrensel hizmet yükümlüsünün sorumlulukları

MADDE 9 – (1) Evrensel Hizmet Yükümlüsünün sunacağı hizmetlerle ilgili sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

- Ankesörlü telefon hizmetini, kamu kullanımına açık yerlerde **(Değişik ibare:RG-1/9/2021-31585)** engellilerin de kullanımına uygun şekilde tasarlar. Ankesörlü telefonun ülke çapında kurulmasında nüfus yoğunluğunun düşük olduğu yerleşim birimlerine Bakanlığın da uygun görüşü alınarak öncelik verilmesine özen gösterir.
- Elektronik haberleşme hizmetlerinden en iyi şekilde yararlanmasını ve bilinmeyen numaraların tespit edilmesini teminen, rehber dahil olmak istemediğini beyan eden aboneler haricindeki abonelerin bulunduğu illere göre en az adı, soyadı, adresi ve telefon numarasını kapsayacak şekilde alfabetik ve mesleki olarak Kurumca belirlenen numaralandırma planına uygun bilgileri mobil numaralar dahil, derleyerek basılı ve elektronik ortamda sunmakla yükümlüdür. Belli aralıklarda güncelleştirilmesi gereken basılı ortamda verilecek rehber hizmetleri için yükümlü işletmeci tarafından alınacak reklam gelirleri net maliyetin belirlenmesinde dikkate alınır. Telefon, internet, yazılı mesaj gibi elektronik ortamda sunulacak telefon rehber hizmetlerinin maliyetlerini Bakanlığa değerlendirilmek üzere bildirir.
- Acil yardım çağrılarının erişimini Acil Servis Numaraları ile ilgili mevzuat değişikliğini de dikkate alarak ücretsiz sağlar.
- Denizde tehlike ve emniyete ilişkin haberleşme hizmetini makul ücret karşılığında sağlar.
- Kurum tarafından telekomünikasyon sektöründe tüketici haklarına ilişkin yapılan düzenlemeler dahilinde evrensel hizmetlere ilişkin olarak doğru faturalama yapar ve ayrıntıları gösterir.
- Fatura içeriği ile ilgili olarak ihtilaf durumunda abone, 30 gün içinde şikayetini yükümlü işletmeciye bildirir. İşletmeci bu işlemlerle ilgili bilgiyi ve cevabı en geç 15 gün içinde aboneye verir ve bu süre içerisinde herhangi bir şekilde hizmeti durduramaz. Abonenin ödeme zorluğundan dolayı hizmetin durdurulmasına karar verilmesi durumunda, 60 gün süreyle abonenin gelen çağrıları alabilmesi ve acil çağrıları yapılabilmesini sağlar.
- (Değişik:RG-1/9/2021-31585)** Makul ve yaygın internet hizmetlerine elverişli teknolojiyi götürmekle yükümlüdür.
- Elektronik haberleşme şebekesi üzerinden verilen, sabit bir noktadan ses iletimini ihtiva eden hizmetleri sunmakla yükümlüdür. Sabit telefon

hizmetini sağlarken belirlenmiş ve yaygın standartlar ve kaliteye eşdeğer hizmetleri yürürlükteki mevzuat hükümlerine uymak koşuluyla farklı teknolojileri kullanarak sunabilir.

ğ) Sunacağı evrensel hizmetlerden tarife ve abonelik sözleşmelerinin ilgili hükümlerini bu **(Değişik ibare:RG-1/9/2021-31585) Yönetmelik** hükümlerine uygun hale getirir.

h) Yükümlü işletmeci Kurum tarafından belirlenen hizmet kalite standartlarına uymakla ve hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin bilgileri Kuruma sunmakla yükümlüdür.

i) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** Hizmetin türü ve niteliğine göre Bakanlık veya Kurum tarafından belirlenen diğer yükümlülükleri de yerine getirir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Evrensel Hizmetin Net Maliyetinin Hesaplanması ve Ödenmesi

Net maliyetin hesaplanması

MADDE 10 –(1) Evrensel hizmetin net maliyeti, yükümlü işletmecinin hizmeti sunması durumunda dikkate alınması gereken maliyetleri asgariye indirme amacıyla belirlenir. Yükümlü işletmecinin hizmetleri evrensel hizmet kapsamında karşılamadığı zaman ile evrensel hizmet yükümlüsü olarak karşıladığı zamanki net maliyetleri arasındaki fark esas alınarak hesaplanır. **(Ek cümle:RG-1/9/2021-31585)** Evrensel hizmet yükümlüsünün 11 inci maddenin onbirinci fıkrasındaki yöntemlerle belirlendiği haller de dahil olmak üzere net maliyet hesaplamasında finansman maliyeti de dikkate alınır.

(2) **(Değişik:RG-20/04/2007-26499)** Ancak,

a) Bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılması ve kullanımına yönelik uygun fiziki ortamın oluşturulması amacıyla yapılacak her türlü araç, gereç, bilgisayar, yazılım ve donanımların gelişen teknoloji uygulanmak suretiyle irtibatlarının sağlanması için gerekli mal ve hizmet satın alma bedellerinin,

b) Farklı yayın ortamları ve teknoloji kullanılarak yapılan sayısal yayıncılığın (DVB-T, DVB-S, DVB-C) karasal sayısal vericiler üzerinde ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasını teminen iletim, verici, test cihazları, ölçü aletleri gibi ihtiyaç duyulan diğer teknik teçhizat alımı ve kurulumu bedellerinin

toplamı ödemeye esas alınır. Ayrıca net maliyet hesabına girilmez.

(3) Her bir evrensel hizmetin veya unsurun mevcut üretim programına dahil edilmesi veya çıkarılması halinde sabit ve değişken maliyetlerdeki uzun dönem artan değişiklikler esas alınır. Hesaplama, yükümlü işletmeci tarafından yapılacak tesis maliyeti ile bakım onarım, işletme maliyeti ve diğer maliyet kalemlerinin toplamından, elde edeceği muhtemel gelir ve dolaylı kazanımlar düşüldükten sonra yapılır. Evrensel hizmetin hiç sunulmaması veya sunulan hizmetin durdurulması durumunda tasarruf edilen maliyetler ile bu durumda kaybı olan gelirler de göz önünde bulundurulur.

(4) Evrensel hizmetin net maliyetinin hesaplanmasında, işletmecilerin evrensel hizmet yükümlüsü olması dolayısıyla elde edeceği dolaylı kazanımlar veya çağrılardan elde edilebilecek gelirler de göz önüne alınarak hesaplama yapılır. Yapılan hesaplamada evrensel hizmet yükümlüsünün hem maddi hem de maddi olmayan kazançları dikkate alınır. Maddi olmayan kazançlar; yükümlü işletmecinin adının daha çok duyulması, pazarlama ve reklam dolayısıyla sağlanan kazancı, işletmecinin evrensel hizmet alanında tanınmasından dolayı pazarlamadaki kolaylığı, planlama ve üretim maliyetinin azalması hususlarıdır.

(5) Bakanlık, evrensel hizmet yükümlüsüne verilecek destekleri belirlemek amacıyla Kurumdan evrensel hizmet ile ilişkilendirilen maliyet kalemleriyle ilgili görüş alır.

Evrensel hizmetin net maliyetinin ödenme esasları

MADDE 11 – (1) Bakanlık, ilgili kurum ve kuruluşların da görüşünü alarak düşük gelirli, **(Değişik ibare:RG-1/9/2021-31585) engelliler** ve sosyal desteğe ihtiyacı olan grupları belirler. Bu gruplara hizmetin uygun ve indirimli fiyatlarla sunulabilmesi için 8 inci maddenin **(Ek ibare:RG-1/9/2021-31585) birinci fıkrasının** (b) bendinde belirtilen kriterler dahilinde maliyetler gerekçeleri ve belgeleriyle birlikte yükümlü işletmeciden istenir. Bakanlık gelen bu bilgi ve belgeleri inceler ve maliyetleri baz alarak tespit yapabileceği gibi doğrudan karşılanabilir fiyat seviyesini Kurumun görüşünü alarak belirleyebilir.

(2) Yükümlü işletmeci her yıl Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait hizmetin sunulduğu bölgeyi, bu bölgedeki mevcut ve planlanmış elektronik haberleşme alt yapısını, evrensel hizmet türlerini, maliyetlerini ve toplam maliyet içindeki payını, evrensel hizmet ile doğrudan ilişkilendirilebilen ortak ve genel maliyetler dahil dağılımını, uyguladığı tarifeleri ve hizmet miktarlarını, elde ettiği gelirleri, bu gelirlerin toplam gelirleri içindeki dağılımını, o bölgede kabul ve reddedilen evrensel hizmet taleplerini, reddedilmiş ise gerekçelerini ve ek maliyetlerini, diğer evrensel hizmete bağlı olarak gerçekleştirdiği iş kapsamı ile ilgili mali ölçütleri ve benzeri hususlarla ilgili bilgi ve belgeleri içeren yıllık raporu, ilgili bölgedeki hizmetin etkin ve verimli olup olmadığını değerlendirmek üzere Bakanlığa teslim eder.

(3) Bakanlık, ayrıca Kurum ve/veya yükümlü işletmeciden, Kurumun belirlediği hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin bir önceki yıla ait bilgileri içeren raporu ister.

(4) Bakanlık konuya ilişkin olarak yükümlü işletmeciden her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilir ve gerekli gördüğü hallerde bağımsız denetleyicilere denetletebilir.

(5) Bakanlıkça, yükümlü işletmeci tarafından sunulan kapsamlı raporlar, belgeler, faturalar ve gayri maddi kazanımlar dikkate alınmak suretiyle incelenerek onaylandıktan sonra, geçmiş yıl için ödeme Haziran ayı sonuna kadar Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten def'aten yapılır. Bu çerçevede Bakanlık Merkez Muhasebe Birimine ödeme emrini intikal ettirir. Merkez Muhasebe Birimi de kendisine intikal eden tutarı yükümlü işletmeciye öder.

(6) Bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılması ve kullanımına yönelik uygun fiziki ortamın oluşturulması amacıyla yapılacak her türlü araç, gereç, bilgisayar, yazılım ve donanımların satın alma bedellerinin toplamı yükümlüye sözleşmesinde belirlenen kriterler dahilinde ödenir.

(7) **(Ek:RG-20/04/2007-26499)** Ayrıca, düşük gelirli, **(Değişik ibare:RG-1/9/2021-31585) engelliler** ve sosyal desteğe ihtiyacı olan gruplara sunulan hizmet tarifelerinde yapılacak indirimlere ilişkin faturalar yükümlü işletmeci tarafından 3'er aylık dönemler halinde Bakanlığa sunulur. Bu faturalar Bakanlıkça incelenerek onaylandıktan sonra fatura bedeli Merkez Muhasebe Birimi tarafından def'aten ödenir.

(8) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, zorunlu hallerde münhasıran alt yapı kurulumuna ilişkin mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde, net maliyet ve ödemeler açısından 5369 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci ve altıncı fıkralarındaki esaslar uygulanarak 5369 sayılı Kanunda öngörülen evrensel hizmet yükümlüsü olma şartı aranmayabilir. Bu durumda, Bakanlık veya Kurum tarafından yapılan alım ve yapım işlerine ilişkin bedeller sözleşmesinde belirlenen kriterler dahilinde ödenir.

(9) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** Kurulum, işletme, bakım/onarım işlerini içeren evrensel hizmet yükümlülüklerinde evrensel hizmet işine ilişkin bedelin % 30'una kadar avans ödenebilir, bakiye kısma ilişkin ödemeler ise dönemsellik zorunluluğu olmaksızın net maliyete dayalı işlerde, maliyetleri tevsiik eden belgeler esas alınarak, diğer işlerde ise harcamanın yapıldığına ilişkin tevsiik edici bilgi ve belgelerin sunulduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar yapılır. Finansman maliyetinin asgariye indirilmesi için, bu belgeler esas alınarak proje dokümanında belirtilen muayene ve kabul periyotları arasında ara ödemeler yapılabilir. Bu ara ödemeler, idare tarafından oluşturulan kontrol komisyonunca yüklenici tarafından ibraz edilen söz konusu belgeler esas alınarak düzenlenecek ara hakedişlerle gerçekleştirilir. Ara ödemelerde, bu belgeler dışında başka bir belge veya şart aranmaz. Projelerde aylık, üç aylık ve benzeri ödeme takvimleri belirlenebilir. İşin bedelinin önceden belirlenemediği net maliyete dayalı işlerde idarece belirlenen tutarın % 30'una kadar avans öngörülebilir.

(10) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** Evrensel hizmet yükümlüsünün, yükümlülüklerinin ve ödeme esaslarının Bakanlık veya Kurum tarafından doğrudan belirlendiği, hizmetin zorunlu olarak yerine getirildiği ve sözleşme yapmanın mümkün olmadığı durumlarda ödemeler için sözleşme şartı

aranmaz; bu durumda yükümlü işletmecinin maliyetleri ispat eden belgelerinin denetimini müteakip onaylanan bedel ödenir.

(11) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** Evrensel hizmet yükümlüsünün birden fazla işletmeci arasından; evrensel hizmetlerin en düşük bedelle sunulması veya belirli bir bedel karşılığında evrensel hizmetlerin azami ölçekte sunulması esasına göre belirlendiği yöntemlerin kullanılması halinde ortaya çıkan bedeller net maliyet hesaplamasına esas teşkil eder; bu durumda finansman maliyeti dışında ayrıca net maliyet hesabı yapılmaz. Finansman maliyeti; kararlaştırılan ödeme takvimine uyulmaması durumunda sunulan evrensel hizmetle ilişkilendirilmiş ve belgelendirilmiş olması koşulu ile ödenir, işletmeciden kaynaklı sebeplerle oluşacak ödeme gecikmelerinde finansman maliyeti ödenmez.

(12) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** İşin bedelinin önceden belirlenemediği net maliyete dayalı işlerde finansman maliyeti, sunulan evrensel hizmetle ilişkilendirilmiş ve belgelendirilmiş olması koşulu ile yükümlünün beyan ettiği ve Bakanlık veya Kurum tarafından da uygun bulunan bedeldir.

(13) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** Bu Yönetmelik kapsamındaki evrensel hizmetler, Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketten (Türksat A.Ş.) temin edilebilir. Ancak Türksat A.Ş.'den doğrudan alınabilecek evrensel hizmetler, 406 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesinin onbirinci fıkrası hükümleri çerçevesinde temin edilir. Söz konusu görevin ifasında uygulanacak hususlar, Türksat A.Ş. ile yapılacak protokol ile belirlenir.

(14) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** Bu Yönetmelik kapsamında yürütülen hizmetlerin sözleşme ile yerine getirildiği hallerde bu sözleşmelerde cezai müeyyidelere yer verilir.

(15) **(Ek:RG-1/9/2021-31585)** Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Bakanlık oluru ve Kurum düzenlemelerine göre işlem yapılır.

BEŞİNCİ KISIM **Son Hükümler**

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Sayıştay Başkanlığının görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – **(Değişik:RG-1/9/2021-31585)**

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanı birlikte yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	29/06/2006	26213
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Mevzuatın Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
1.	20/04/2007	26499
2.	1/9/2021	31585